

Codex over het welzijn op het werk

Boek VI.- Chemische, kankerverwekkende, mutagene en reprotoxische agentia en agentia met hormoonontregelende eigenschappen

Titel 4.– Specifieke bepalingen voor asbestverwijderaars

- Gewijzigd bij: (1) koninklijk besluit van 14 mei 2019 tot wijziging van de codex over het welzijn op het werk, wat het periodiek gezondheidstoezicht betreft (B.S. 11.6.2019)
- (2) koninklijk besluit van 12 mei 2024 tot administratieve vereenvoudiging en actualisering van diverse bepalingen van de codex over het welzijn op het werk (B.S. 10.6.2024)
- (3) koninklijk besluit van 19 december 2025 tot wijziging van de codex over het welzijn op het werk met betrekking tot asbest (B.S. 30.12.2025)

Hoofdstuk I.- Erkenning van ondernemingen die sloop- of verwijderingswerkzaamheden uitvoeren waarbij belangrijke hoeveelheden asbest kunnen vrijkomen

Afdeling 1.- Algemene bepalingen en definities

Art. VI.4-1.- Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

- 1° de aanvrager: elke onderneming, die een erkenning of een hernieuwing van erkenning aanvraagt om de in artikel 6bis, eerste en tweede lid van de wet bedoelde werkzaamheden te mogen uitvoeren;
- 2° sloop- of verwijderingswerkzaamheden: sloop- of verwijderingswerkzaamheden waarbij belangrijke hoeveelheden asbest kunnen vrijkomen;
- 3° soorten technieken voor sloop- of asbestverwijderingswerken: de technieken voor sloop – of asbestverwijderingswerken bedoeld in titel 3 van dit boek.

Art. VI.4-2.- De ondernemingen die sloop- of verwijderingswerkzaamheden uitvoeren zoals bedoeld in artikel 6bis, eerste en tweede lid van de wet, moeten beschikken over een erkenning overeenkomstig de voorwaarden en modaliteiten bepaald in dit hoofdstuk.

Werkgevers die uitsluitend erkend worden voor het uitvoeren van sloop- of verwijderingswerkzaamheden in hun eigen onderneming, mogen geen sloop- of verwijderingswerkzaamheden bij derden verrichten.

Art. VI.4-3.- Enkel de ondernemingen erkend volgens de bepalingen van dit hoofdstuk mogen de benaming “Onderneming voor asbestverwijdering erkend door de FOD Werkgelegenheid” dragen en sloop- of verwijderingswerkzaamheden verrichten.

Afdeling 2.- Erkenningsvoorwaarden

Art. VI.4-4.- Om erkend te worden, voldoet de aanvrager aan de volgende voorwaarden:

- 1° een onderneming zijn, opgericht in overeenstemming met de Belgische wetgeving of met die van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte en haar hoofdzetel binnen één van de lidstaten hebben;
- 2° het bewijs leveren dat hij een kwaliteitsborgingsysteem toepast dat voldoet aan de volgende voorwaarden:
 - a) beantwoorden aan de bepalingen vermeld in bijlage VI.4-1;
 - b) en gecertificeerd zijn door:
 - een instelling, geaccrediteerd volgens de norm NBN EN ISO/IEC 17021 overeenkomstig boek VIII, titel 2 van het Wetboek van economisch recht van 28 februari 2013,
 - of een instelling, geaccrediteerd door een instelling die medeondertekenaar is van de akkoorden van wederzijdse erkenning van de “European Cooperation for Accreditation” voor de sector “kwaliteitsmanagementsystemen”.

Het in het eerste lid bedoelde bewijs wordt geleverd door een certificaat, afgeleverd door een in het eerste lid, b), bedoelde geaccrediteerde certificatie-instelling;

- 3° aantonen over de technische en organisatorische onderlegdheid te beschikken om, wat betreft de gekozen soorten technieken voor sloop- of asbestverwijderingswerken vermeld in de aanvraag, het referentieel te kunnen naleven bedoeld in bijlage VI.4-2;
- 4° zorgen voor een duurzame samenwerking met de personen waarop de onderneming een beroep doet. Deze duurzame samenwerking wordt vermoed aanwezig te zijn indien de personen op wie de onderneming een beroep doet, met deze onderneming verbonden zijn door middel van een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur, of indien de rechtspositie van deze personen eenzijdig is geregeld door de overheid, of indien het gaat om de vennoten van de onderneming die in de aanvraag werden vermeld;
- 5° kennis hebben van de wetgeving inzake welzijn op het werk, inzonderheid boek VI, titel 2 en 3 van deze codex en het koninklijk besluit van 25 januari 2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen;
- 6° over een vaste plaats beschikken waar de technische installaties, arbeidsmiddelen en PBM worden opgeslagen.
- 7° erover waken dat voor de sloop- of verwijderingswerkzaamheden alleen de personen bedoeld in 4° worden ingezet die de basisopleiding en de jaarlijkse bijscholingen bedoeld in de artikelen VI.3-67 tot VI.3-72 gevolgd hebben;
- 8° indien de aanvraag betrekking heeft op de techniek van de hermetisch afgesloten zone bedoeld in artikel VI.3-61, minstens drie personen zoals bedoeld in 7° inzetten, waarbij de opleiding van minstens één persoon moet beantwoorden aan de opleiding voor werfleider, bedoeld in artikel VI.3-68, § 1;

- 9° indien meerdere erkende ondernemingen op eenzelfde werf werkzaam zijn, moeten de zones en taken van elke erkende onderneming duidelijk afgebakend zijn en moet elke erkende onderneming een eigen werfleider inzetten;
- 10° geen beroep doen op ter beschikking gestelde werknemers voor het uitvoeren van de sloop- of verwijderingswerkzaamheden;
- 11° indien de erkende onderneming een beroep doet op onderaanneming, moeten alle onderaannemers eveneens erkende ondernemingen zijn;
- 12° de meldingen doen overeenkomstig de artikelen VI.3-27 en VI.3-28.

Afdeling 3.- Erkenningsprocedure

Art. VI.4-5.- § 1. De aanvrager dient een aanvraag tot erkenning of hernieuwing van erkenning, evenals de erbij horende stukken, in bij de algemene directie HUA, en gebruikt hiertoe het formulier dat op de website van de FOD Werkgelegenheid ter beschikking wordt gesteld.

§ 2. De aanvraag vermeldt inzonderheid de soorten technieken voor sloop- of asbestverwijderingswerken waarop de erkenningsaanvraag betrekking heeft.

§ 3. opgeheven

Art. VI.4-6.- De algemene directie HUA kan, indien zij dit nodig acht, alle terzake doende bijkomende documenten, bewijsstukken en inlichtingen eisen.

Art. VI.4-7.- De algemene directie TWW onderzoekt de aanvraag teneinde na te gaan of de technische en organisatorische bekwaamheden van de aanvrager, met betrekking tot het toepassingsgebied in de aanvraag, overeenstemmen met het referentieel opgenomen in bijlage VI.4-2.

Dit onderzoek is gesteund op de bij het aanvraagdossier gevoegde stukken alsook op elk nodig geacht onderzoek ter plaatse.

Art. VI.4-8.- De aanvrager is ertoe gehouden vrije toegang te verlenen tot zijn lokalen aan de ambtenaren die belast zijn met het onderzoek en hen alle documenten en gegevens ter beschikking te stellen die nodig zijn voor het uitvoeren van hun opdracht.

Art. VI.4-9.- De algemene directie TWW geeft een gemotiveerd advies over de erkenningsaanvraag.

Art. VI.4-10.- opgeheven

Art. VI.4-11.- § 1. De Minister beslist om de erkenning al dan niet te verlenen.

§ 2. De erkenning wordt aan de aanvrager verleend bij ministerieel besluit, dat in voorkomend geval specifieke modaliteiten kan vastleggen met betrekking tot de verplichtingen bepaald in titel 3 en 4 van boek VI.

§ 3. Als de Minister de aanvraag tot erkenning weigert, wordt de gemotiveerde beslissing van de Minister per aangetekende zending ter kennis gebracht van de aanvrager.

Art. VI.4-12.- § 1. De erkenning is beperkt tot de soorten technieken voor sloop- of verwijderingswerkzaamheden die in het erkenningsbesluit zijn vermeld.

§ 2. Met uitzondering van de werkgevers bedoeld in artikel VI.4-2, tweede lid, worden de ondernemingen die erkend zijn voor het uitvoeren van sloop- en verwijderingswerkzaamheden overeenkomstig dit hoofdstuk, opgenomen in de lijst van erkende ondernemingen op de website van de FOD Werkgelegenheid, met vermelding van de soorten technieken waarvoor de erkenning geldt.

Art VI.4-13.- § 1. De eerste erkenning die wordt verleend op basis van een aanvraag tot erkenning met toepassing van de bepalingen van dit hoofdstuk, geldt voor twee jaar.

Gedurende deze periode is de erkende onderneming verplicht:

1° ten minste één melding te doen, bedoeld in de artikelen VI.3-27 en VI.3-28 betreffende de uitoefening van de activiteit in het domein waarop de erkenning betrekking heeft;

2° ten minste twee onderzoeken te ondergaan uitgevoerd door de algemene directie TWW; deze onderzoeken betreffen de uitoefening van de activiteit in het domein waarop de erkenning betrekking heeft;

3° twee onderzoeken te ondergaan uitgevoerd door de geaccrediteerde certificatie-instelling.

§ 2. Elke aanvraag tot hernieuwing van de erkenning wordt ten laatste zes maanden voor het verstrijken van de lopende erkenningsduur ingediend, zo niet vervalt de erkenning op de datum van verstrijking.

Bij de aanvraag tot hernieuwing van de erkenning moeten de stukken bedoeld in artikel VI.4-5, § 1 niet meer gevoegd worden voor zover er zich betreffende deze stukken geen wijzigingen hebben voorgedaan.

De hernieuwing van de erkenning wordt verleend voor een duur van maximum vijf jaar, voor zover deze periode volledig gedekt is door een certificaat of certificaten bedoeld in artikel VI.4-4, 2°, tweede lid.

§ 3. Indien de aanvraag tot hernieuwing van de erkenning binnen de termijn vermeld in paragraaf 2 werd ingediend, mag de onderneming haar werkzaamheden na het verstrijken van de erkenning blijven uitvoeren totdat de beslissing over de hernieuwing van de erkenning is genomen, tenzij de algemene directie TWW heeft meegedeeld dat dit verboden is.

§ 4. Indien de onderneming, na niet-hernieuwing van de vorige erkenning, een nieuwe erkenningsaanvraag indient, dient zij aan te tonen dat zij de nodige maatregelen heeft getroffen om ervoor te zorgen dat de redenen die aanleiding hebben gegeven tot de niet-hernieuwing van de vorige erkenning zonder voorwerp zijn geworden.

Afdeling 4.- Wijzigingen tijdens een lopende erkenning

Art. VI.4-14.- De erkende onderneming of werkgever deelt aan de algemene directie HUA, op eigen initiatief en onverwijld, elke beduidende wijziging mee van de gegevens bedoeld in artikel VI.4-4, die zich voordoet tijdens de duur van de erkenning.

Afdeling 5.- Toezicht en sancties

Art. VI.4-15.- Indien de met het toezicht belaste ambtenaar vaststelt dat de erkende onderneming niet meer voldoet aan één van de bepalingen van artikel VI.4-4 betreffende de erkenningsvoorwaarden of indien hij vaststelt dat deze niet voldoet aan de verplichtingen die

voortvloeien uit titel 3 van dit boek, kan hij een termijn vaststellen binnen welke de betrokken onderneming zich in regel moet stellen.

De leidend ambtenaar HUA brengt de certificatie-instelling van de betrokken onderneming op de hoogte van al de punten die relevant zijn voor de certificatie.

Art. VI.4-16.- De erkenning vervalt ambtshalve indien:

- 1° de certificatie-instelling bedoeld in artikel VI.4-4, 2°, b) de certificatie van de erkende onderneming heeft ingetrokken of niet heeft hernieuwd;
- 2° gedurende een periode van twee jaar te rekenen vanaf het toekennen van de erkenning, de erkende onderneming geen enkele activiteit heeft gemeld en uitgeoefend in het domein waarop zijn erkenning betrekking heeft.

Art. VI.4-17.- Na advies van de algemene directie TWW kan de Minister de erkenning schorsen of intrekken:

- 1° ingeval de voorwaarden van de erkenning niet worden nageleefd;
- 2° wanneer de onderneming werkzaamheden uitvoert waarvoor de erkenning niet is toegekend;
- 3° wanneer de inhoud van de in artikel VI.4-5 bedoelde documenten, bewijsstukken en inlichtingen op beduidende wijze zijn gewijzigd zonder dat de algemene directie HUA ervan werd verwittigd;
- 4° wanneer dat dit nodig is op grond van de melding van een beduidende wijziging van de gegevens, bedoeld in artikel VI.4-4;
- 5° ingeval de bepalingen van titel 3 van dit boek niet worden nageleefd;
- 6° ingeval de bepaling van artikel X.2-16, 1° niet wordt nageleefd.

Art. VI.4-18.- § 1. De beslissing van de Minister tot schorsing of intrekking van de erkenning wordt meegedeeld per aangetekende zending, en heeft uitwerking drie maanden na de datum van ontvangst van deze beslissing.

De beslissing van de Minister wordt meegedeeld aan de certificatie-instelling.

§ 2. opgeheven

Hoofdstuk II.- Opname in de lijst van ondernemingen die sloop- of verwijderingswerkzaamheden mogen uitvoeren door middel van de techniek van de eenvoudige handelingen

Afdeling 1.- Algemene bepalingen en definities

Art. VI.4-19.- Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

- 1° de techniek van de eenvoudige handelingen: de techniek bedoeld in artikel VI.3-54;
- 2° soorten asbesthoudende materialen en hun toepassingen: soorten asbesthoudende materialen en hun toepassingen, bedoeld in de niet-limitatieve lijst in bijlage VI.4-3.

Art. VI.4-20.- Sloop of verwijderingswerkzaamheden door middel van de techniek van de eenvoudige handelingen mogen enkel worden uitgevoerd:

- 1° door ondernemingen die erkend zijn overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk I van deze titel;
- 2° door ondernemingen die voldoen aan de voorwaarden om sloop- of verwijderingswerkzaamheden te mogen uitvoeren door middel van de techniek van de eenvoudige handelingen en die opgenomen zijn in de lijst bedoeld in artikel VI.4-23.

In afwijking van het eerste lid, mogen werkgevers die uitsluitend in hun eigen onderneming sloop- of verwijderingswerkzaamheden door middel van de techniek van de eenvoudige handelingen willen uitvoeren, deze werkzaamheden uitvoeren als zij voldoen aan de voorwaarden bedoeld in afdeling 2 en dit melden aan de algemene directie HUA. Deze werkgevers mogen deze werkzaamheden niet bij derden uitvoeren en worden niet opgenomen op de lijst bedoeld in artikel VI.4-23.

Afdeling 2.- Voorwaarden om sloop- of verwijderingswerkzaamheden te mogen uitvoeren door middel van de techniek van de eenvoudige handelingen

Art. VI.4-21.- Om sloop- of verwijderingswerkzaamheden te mogen uitvoeren door middel van de techniek van de eenvoudige handelingen, voldoet de onderneming aan de volgende voorwaarden:

- 1° een onderneming zijn, opgericht in overeenstemming met de Belgische wetgeving of met die van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte en haar hoofdzetel binnen één van de lidstaten hebben;
- 2° beschikken over de technische en organisatorische onderlegdheid om het referentieel te kunnen naleven bedoeld in bijlage VI.4-2, wat betreft de techniek van de eenvoudige handelingen, gericht op de door de onderneming vermelde soorten asbesthoudende materialen en hun toepassingen;
- 3° zorgen voor een duurzame samenwerking met de personen waarop de onderneming een beroep doet. Deze wordt vermoed aanwezig te zijn indien de personen op wie de onderneming een beroep doet met deze onderneming verbonden zijn door een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur, of indien hun rechtspositie eenzijdig is geregeld door de overheid, of indien het gaat om de vennoten van de onderneming die opgenomen zijn in de melding bedoeld in artikel VI.4-23;
- 4° erover waken dat voor de sloop- of verwijderingswerkzaamheden alleen personen bedoeld in 3° worden ingezet die de basisopleiding en de jaarlijkse bijscholingen bedoeld in de artikelen VI.3-67 tot VI.3-72 gevolgd hebben;
- 5° kennis hebben van de wetgeving inzake welzijn op het werk, inzonderheid boek VI, titel 2 en 3 van deze codex en het koninklijk besluit van 25 januari 2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen;
- 6° over een vaste plaats beschikken waar de technische installaties, arbeidsmiddelen en PBM worden opgeslagen;
- 7° indien meerdere ondernemingen bedoeld in artikel VI.4-20 op eenzelfde werf werkzaam zijn, moeten de zones en taken van elke onderneming duidelijk afgebakend zijn;

- 8° geen beroep doen op ter beschikking gestelde werknemers, voor het uitvoeren van sloop- of verwijderingswerkzaamheden;
- 9° indien de op de lijst opgenomen of erkende onderneming een beroep doet op onderaanneming, moeten de onderaannemers eveneens op de lijst opgenomen zijn of erkend zijn;
- 10° de door de algemene directie TWW nodig geachte onderzoeken ondergaan betreffende het uitvoeren van de sloop- of verwijderingswerkzaamheden zoals opgegeven in de melding;
- 11° beschikken over een validering van de werkmethodes die opgenomen zijn in de melding bedoeld in artikel VI.4-23, binnen twee jaar na deze melding, met blootstellingsgegevens verkregen door metingen, uitgevoerd volgens de bepalingen van titel 3 van dit boek;

Art. VI.4-22.- De onderneming houdt alle documenten, stukken en bewijzen waaruit blijkt dat aan de voorwaarden bedoeld in dit hoofdstuk is voldaan, ter beschikking van de met het toezicht belaste ambtenaren. De algemene directie HUA en de algemene directie TWW kunnen bij de onderneming te allen tijde deze documenten, stukken en bewijzen opvragen.

Afdeling 3.- Procedure om te worden opgenomen in de lijst van ondernemingen die sloop- of verwijderingswerkzaamheden mogen uitvoeren door middel van de techniek van de eenvoudige handelingen

Art. VI.4-23.- § 1 De onderneming die voldoet aan de voorwaarden bedoeld in artikel VI.4-21, meldt dit aan de algemene directie HUA aan de hand van het formulier dat op de website van de FOD Werkgelegenheid ter beschikking wordt gesteld, met toevoeging van de nodige documenten.

§ 2. De algemene directie HUA neemt de onderneming vervolgens op in de lijst van ondernemingen die sloop- of verwijderingswerkzaamheden mogen uitvoeren door middel van de techniek van de eenvoudige handelingen op de website van de FOD Werkgelegenheid, met vermelding van de asbesthoudende materialen en hun toepassingen zoals bedoeld in bijlage VI.4-3 waarvoor de onderneming de techniek van de eenvoudige handelingen toepast.

Afdeling 4.- Toezicht en sancties

Art. VI.4-24.- De onderneming wordt van de in artikel VI.4-23 bedoelde lijst geschrapt:

- 1° indien blijkt dat de onderneming niet meer voldoet aan de voorwaarden gesteld in artikel VI.4-21;
- 2° indien de onderneming de bepalingen van titel 3 en titel 4 van dit boek niet naleeft;
- 3° indien de onderneming gedurende een periode van twee jaar, te rekenen vanaf de opname in de lijst, geen sloop- of verwijderingswerkzaamheden door middel van de techniek van de eenvoudige handelingen heeft gemeld aan de algemene directie TWW overeenkomstig artikel VI.3-27;
- 4° indien de algemene directie TWW heeft vastgesteld dat de onderneming sloop- of verwijderingswerkzaamheden door middel van de techniek van de eenvoudige handelingen heeft uitgevoerd zonder de melding zoals bedoeld in artikel VI.3-27 te doen.

Alvorens de onderneming van de in artikel VI.4-23 bedoelde lijst wordt geschrapt, wordt zij in de gelegenheid gesteld toelichting te verschaffen.

BIJLAGE VI.4-1

Bepalingen betreffende het kwaliteitsborgingssysteem bedoeld in artikel VI.4-4, 2°

1. Kwaliteitsborgingssysteem

1.1

Het kwaliteitsborgingssysteem waarborgt dat de sloop- en verwijderingswerkzaamheden, bedoeld in artikel 6bis, eerste en tweede lid van de wet, in overeenstemming zijn met de eisen van het referentieel bedoeld in bijlage VI.4-2.

Alle door de aanvrager gevolgde beginselen, eisen en bepalingen worden systematisch en ordelijk weergegeven in een documentatie van schriftelijk vastgelegde beleidslijnen, procedures en instructies. Deze documentatie over het kwaliteitsborgingssysteem zorgt ervoor dat de kwaliteitsbepalende beleidsmaatregelen en procedures, zoals kwaliteitsprogramma's, -plannen, -handleidingen en -rapporten, door iedereen op dezelfde manier worden geïnterpreteerd.

De documentatie bevat met name:

- een behoorlijke beschrijving van de kwaliteitsdoelstellingen, het organisatieschema en de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de bedrijfsleiding met betrekking tot de reglementaire vereisten inzake sloop- en verwijderingswerkzaamheden;
- de technische specificaties, de middelen en de werkwijzen die zullen worden aangewend om te waarborgen dat wordt voldaan aan de eisen van het referentieel bedoeld in bijlage VI.4-2;
- de tijdens de werkzaamheden gebruikte kwaliteitscontrole- en kwaliteitsborgingstechnieken en -procédés en de in dat verband systematisch toe te passen maatregelen;
- de kwaliteitsrapporten, zoals onder andere controleverslagen, rapporten betreffende de kwalificatie van het personeel;
- de middelen om controle uit te oefenen op het bereiken van de eisen van het referentieel bedoeld in bijlage VI.4-2.

1.2

De aanvrager dient bij een certificatie-instelling, bedoeld in artikel VI.4-4, 2°, b), een aanvraag in met het oog op het verkrijgen van een certificaat, bedoeld in artikel VI.4-4, 2°, tweede lid.

Deze aanvraag behelst:

- alle relevante informatie betreffende de middelen waarover hij beschikt om de sloop- en verwijderingswerkzaamheden in overeenstemming met de eisen van de desbetreffende reglementaire teksten uit te voeren;
- de documentatie over het kwaliteitsborgingssysteem, dat voorziet in een volledige borging.

De aanvrager verbindt zich ertoe de verplichtingen die voortvloeien uit het gecertificeerde kwaliteitsborgingssysteem na te komen en ervoor te zorgen dat het passend en doeltreffend blijft.

De certificatie-instelling die het kwaliteitsborgingssysteem heeft gecertificeerd, wordt door de aanvrager op de hoogte gebracht van elke voorgenomen wijziging van het kwaliteitsborgingssysteem.

2. Toezicht op het kwaliteitsborgingssysteem

Het toezicht op het kwaliteitsborgingssysteem gebeurt onder verantwoordelijkheid van de certificatie-instelling en heeft tot doel ervoor te zorgen dat de aanvrager naar behoren voldoet aan de verplichtingen die voortvloeien uit het gecertificeerde kwaliteitsborgingssysteem.

De certificatie-instelling zorgt ervoor dat minstens één lid van het audit-team onderlegd is over de technische aspecten betreffende de werkzaamheden waarvoor het certificaat wordt aangevraagd.

De aanvrager verleent de certificatie-instelling met het oog op de controle toegang tot de vaste plaats bedoeld in artikel VI.4-4, 6° en tot de werven, en verstrekt haar alle nodige informatie, met name:

- de documentatie over het kwaliteitsborgingssysteem;
- de rapporten en documenten die in het kader van het kwaliteitsborgingssysteem moeten worden opgemaakt, zoals analyseverslagen, werfregisters, meldingen, werkplannen, rapporten betreffende de kwalificatie van het betrokken personeel, enz.

BIJLAGE VI.4-2

Technisch referentieel bedoeld in artikel VI.4-4, 3°

1. Algemene vereisten

Documenten, procedures of specifieke instructies moeten voor elk van de volgende bepalingen schriftelijk worden vastgelegd.

1.1. Normen

DOCUMENTEN / PROCEDURES / INSTRUCTIES	SPECIFICATIES / INHOUD	S ⁽¹⁾ / C ⁽²⁾
1.1 De van toepassing zijnde normen.	In een toegankelijke vorm.	S

1.2. Informatie en opleiding voor werknemers die sloop- en verwijderingswerken uitvoeren

DOCUMENTEN / PROCEDURES / INSTRUCTIES	SPECIFICATIES / INHOUD	S ⁽¹⁾ / C ⁽²⁾
1.2.1 Opleidingsprogramma.	<p>De lijst van werknemers en functies die een specifieke bekwaamheid vereisen (asbestverwijderaar, werfleider, ...).</p> <p>Een basisopleiding (32u voor de techniek van de couveusezak en de hermetische zone, 8u voor de techniek van de eenvoudige handelingen).</p> <p>Een jaarlijkse bijscholing (8u).</p> <p>Een theoretisch gedeelte.</p> <p>Een praktisch gedeelte.</p> <p>Een inhoud van de opleidingen die ten minste betrekking heeft op:</p> <ul style="list-style-type: none">- de eigenschappen van asbest en de effecten van asbest op de gezondheid, met inbegrip van het synergetische effect van roken;- de soorten producten of materialen die asbest kunnen bevatten en hun aanwending in installaties en gebouwen;- de handelingen die zouden kunnen leiden tot blootstelling aan asbest en het belang van preventieve controles om zulke blootstelling tot een minimum te beperken;- de vereisten en voorschriften inzake het gezondheidstoezicht;- de veilige werkmethoden en meettechnieken;- het dragen en gebruiken van PBM met inbegrip van de rol, de keuze, de beperkingen, het juiste gebruik en praktische kennis ervan, met bijzondere aandacht voor ademhalingsstoestellen en de specifieke regels die voortvloeien uit het feit dat het gaat om sloop- en verwijderingswerkzaamheden;- de noodprocedures, met inbegrip van eerste hulp op de bouwplaats en de specifieke regels die voortvloeien uit het feit dat het gaat om sloop- en verwijderingswerkzaamheden;- de ontsmettingsprocedures en de specifieke regels die voortvloeien uit het feit dat het gaat om sloop- en verwijderingswerkzaamheden;- de reglementering inzake sloop en verwijdering van asbest of asbesthoudende materialen;- de technieken voor sloop en verwijdering van asbest of asbesthoudende materialen en de daaraan verbonden risico's voor de veiligheid en gezondheid;- het gebruik van technologische apparatuur en machines om	S

1.5. Werkwijze voor het opstellen van het werkplan

DOCUMENTEN / PROCEDURES / INSTRUCTIES	SPECIFICATIES / INHOUD	S⁽¹⁾/ C⁽²⁾
1.5.1 Een document dat de verschillende stappen bij de realisatie van het werkplan en de verantwoordelijkheden en competenties van de betrokkenen beschrijft.	Het opstellen van het werkplan omvat ten minste de volgende stappen: <ul style="list-style-type: none">- het voorafgaand bezoek aan de plaatsen waar de werken zullen plaatsvinden;- de identificatie en lokalisatie van de ABM⁽³⁾;- de risicobeoordeling;- de keuze van de werkmethodes;- het opstellen van het eigenlijke werkplan (zie 2.2.11 of 2.3.26) en de instructies voor de werknemers, aangepast aan de specifieke omstandigheden van de werf.	S

1.6. Werkwijze voor de melding van asbestwerkzaamheden

DOCUMENTEN / PROCEDURES / INSTRUCTIES	SPECIFICATIES / INHOUD	S⁽¹⁾/ C⁽²⁾
1.6.1 Een document dat de procedure voor melding aan de bevoegde administratie en aan de werkgever die opdrachtgever van de werken is, beschrijft.	De melding omvat ten minste de volgende inlichtingen: <ul style="list-style-type: none">- de ligging van de bouwplaats, de plaats waar de werkzaamheden worden verricht en, indien relevant, de specifieke zones waar de werkzaamheden plaatsvinden;- de gebruikte of gehanteerde soorten en hoeveelheden asbest en de beschrijving van het asbest waaraan de werknemers kunnen worden blootgesteld;- de verrichte werkzaamheden en toegepaste procédés, onder meer voor de bescherming en ontsmetting van werknemers, voor afvalverwijdering en, indien relevant, voor luchtverversing bij werkzaamheden in gesloten ruimten;- het aantal betrokken personen: een lijst van de personen die waarschijnlijk op de plaats in kwestie zullen werken, hun individuele opleidingsgetuigschriften en in voorkomend geval, de datum van hun laatste gezondheidsbeoordeling overeenkomstig hoofdstuk VII, afdeling 3 van deze titel;- de begindatum van de werken, alsmede de duur ervan;- de maatregelen die zijn genomen om de blootstelling van de werknemers aan asbest te beperken, met inbegrip van een overzicht van de gebruikte uitrusting;- de identificatie van het laboratorium bedoeld in artikel VI.3-18;- de identiteit en contactgegevens van de werfleider, de bedrijfsverantwoordelijken en de opdrachtgever van de werken.	S

2. Technische vereisten

Documenten, procedures of specifieke instructies moeten voor elk van de volgende bepalingen schriftelijk worden vastgelegd.

2.1. Eenvoudige handelingen

DOCUMENTEN / PROCEDURES / INSTRUCTIES	SPECIFICATIES / INHOUD	S⁽¹⁾/ C⁽²⁾
2.1.1 Eigenschappen van de uitrusting	Technische fiches met de relevante eigenschappen (b.v. van fixatiemiddelen) of gebruiksaanwijzingen.	S

DOCUMENTEN / PROCEDURES / INSTRUCTIES	SPECIFICATIES / INHOUD	S ⁽¹⁾ / C ⁽²⁾
2.1.2 Beschrijving van de voorbereiding en opbouw van de werf	Verifiëren van de toepasbaarheid van de methode, maatregelen in het geval van aanpassing van de werkvoorwaarden, afbakening en signalisatie.	S
2.1.3 Werkmethode (algemeen)	Beschrijving van de algemene werkmethode(n) en validatie(s) van deze werkmethode(n) met blootstellingsgegevens verkregen door representatieve metingen, uitgevoerd volgens bepalingen van de titels 1 en 3 van dit boek. Deze validaties moeten uiterlijk 2 jaar na de melding gebeuren.	S
2.1.4 PBM	Beschrijving van de PBM en onderhoudsprocedures.	S
2.1.4.1 Ademhalingstoestellen	Beschrijving van de ademhalingstoestellen en procedures voor het gebruik (waaronder fit tests en fit checks), het onderhoud en de periodieke controle met visum van de preventieadviseur-arbeidsarts, controles.	S
	Beoordelingsrapport van de ademhalingstoestellen, met het advies van de preventieadviseur-arbeidsarts.	S
2.1.5 Metingen	Beschrijving van de soort en frequenties van de metingen, controles.	S
2.1.6 Afval	Beschrijving van de werkwijzen voor de verpakking, de tijdelijke opslag en de verwijdering van het afval.	S
2.1.7 Maatregelen bij overschrijding van de grenswaarde	Beschrijving van de correctieve maatregelen.	S
2.1.8 Algemene procedure voor de ontsmetting van het materiaal en de uitrusting	Ontsmetting en verpakking van het materiaal en de uitrusting in de zone.	S
	Ontsmetting van het materiaal en de uitrusting bij onderhoud en reparatie in het bedrijf.	
2.1.9 Controle op de afwezigheid van het asbestrisico bij het beëindigen van de activiteiten	Verantwoordelijkheden, werkwijzen, beschrijving van de te verrichten controles en rapportering.	S
2.1.10 Risicoanalyse (specifiek)	Voor elke specifieke werksituatie (werf) wordt een rapport opgesteld volgens de in het document bedoeld in punt 1.4 omschreven methode. De analyse omvat alle fasen van de werf, inclusief de voorbereiding.	C
2.1.11 Werkplan (specifiek)	<p>Het telkens aan de specifieke omstandigheden van de werf in kwestie aangepaste werkplan omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de aard, opeenvolging, duur van de activiteiten; - een schema van de lokalisatie van de ABM⁽³⁾; - de werkmethode(n) en instructies voor de werknemers, aangepast aan het specifiek karakter van de werf en betrekking hebbende op alle fasen van de uitvoering van het werk; - de PBM (*); - de eigenschappen van de uitrusting (voor ontsmetting, bescherming); - de procedure om bij het einde van de werkzaamheden aan te tonen dat er geen asbestrisico meer aanwezig is. (*) <p>(*) Er kan worden gerefereerd naar procedures of overeenkomstige instructies indien de kopieën daarvan op de werf ter beschikking zijn.</p> <p>Elke wijziging aan de procedures moet worden gemotiveerd en omschreven.</p>	

2.2. Couveusezak ⁽⁴⁾

DOCUMENTEN / PROCEDURES / INSTRUCTIES	SPECIFICATIES / INHOUD	S ⁽¹⁾ / C ⁽²⁾
2.2.1 Eigenschappen van de uitrusting	Technische fiches met de relevante eigenschappen, met name voor de couveusezakken en de stofzuigers.	S
2.2.2 Beschrijving van de voorbereiding en opbouw van de werf	Verifiëren van de toepasbaarheid van de methode, maatregelen in het geval van aanpassing van de werkvoorwaarden, afbakening en signalisatie.	S
2.2.3 Werkmethode (algemeen)	Beschrijving van de algemene werkmethode.	S
2.2.4 PBM	Beschrijving van de PBM en onderhoudsprocedures.	S
2.2.4.1 Ademhalingstoestellen	Beschrijving van de ademhalingstoestellen en procedures voor het gebruik (waaronder fit tests en fit checks), het onderhoud en de periodieke controle met visum van de preventieadviseur-arbeidsarts, controles.	S
	Beoordelingsrapport van de ademhalingstoestellen, met het advies van de preventieadviseur-arbeidsarts.	S
2.2.5 Metingen	Beschrijving van de soort en frequenties van de metingen, controles.	S
2.2.6 Afval	Beschrijving van de werkwijzen voor de verpakking, de tijdelijke opslag en de verwijdering van het afval.	S
2.2.7 Maatregelen bij overschrijding van één tiende van de grenswaarde	Beschrijving van de correctieve maatregelen.	S
2.2.8 Algemene procedure voor de ontsmetting van het materiaal en de uitrusting.	Ontsmetting en verpakking van het materiaal en de uitrusting in de zone.	S
	Ontsmetting van het materiaal en de uitrusting bij onderhoud en reparatie in het bedrijf.	
2.2.9 Controle op de afwezigheid van het asbestrisico bij het beëindigen van de activiteiten.	Verantwoordelijkheden, werkwijzen, beschrijving van de te verrichten controles en rapportering.	S
2.2.10 Risicoanalyse (specifiek)	Voor elke specifieke werksituatie (werf) wordt een rapport opgesteld volgens de in het document bedoeld in punt 1.4 omschreven methode. De analyse omvat alle fasen van de werf, inclusief de voorbereiding.	C
2.2.11 Werkplan (specifiek)	<p>Het telkens aan de specifieke omstandigheden van de werf in kwestie aangepaste werkplan omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de aard, opeenvolging, duur van de activiteiten; - een schema van de lokalisatie van de ABM⁽³⁾; - de werkmethodes en instructies voor de werknemers, aangepast aan het specifiek karakter van de werf en betrekking hebbende op alle fasen van de uitvoering van het werk; - de PBM (*); - de eigenschappen van de uitrusting (voor ontsmetting, bescherming); - de procedure om bij het einde van de werkzaamheden aan te tonen dat er geen asbestrisico meer aanwezig is. (*) <p><i>(*)Er kan worden gerefereerd naar procedures of overeenkomstige instructies indien de kopieën daarvan op de werf ter beschikking zijn.</i></p> <p><i>Elke wijziging aan de procedures moet worden gemotiveerd en omschreven.</i></p>	

2.3. De hermetisch afgesloten zone ⁽⁵⁾

DOCUMENTEN / PROCEDURES / INSTRUCTIES	SPECIFICATIES / INHOUD	S ⁽¹⁾ / C ⁽²⁾
2.3.1 Voorbereiding en opstelling van de werf	Eventuele voorafgaande metingen, preventiemaatregelen, PBM, afbakening en signalisatie, ...	S
2.3.2 Afsluiting	Met mogelijkheid tot visuele en auditieve controle.	S
2.3.3 Verwijdering of verpakking van het materiaal		S
2.3.4 Uitschakeling van het elektriciteitsnet	Werkwijzen en controle.	S
2.3.5 Inkomsluis	Aëraulische eigenschappen van elke sluis.	S
	Configuratie, werkwijze, ontsmetting, controles.	S
2.3.6 Materiaalsluis	Aëraulische eigenschappen van elke sluis.	S
	Configuratie, afmetingen, werkwijze, ontsmetting, controles.	S
2.3.7 Test op luchtdichtheid	Werkwijzen en controles.	S
2.3.8 Onderdruk en luchtverversing	Eigenschappen, onderhoud en periodieke controle van de extractoren.	S
	Eigenschappen, onderhoud en periodieke controle van de meetapparatuur.	S
	Opstellen van een rekenblad met het aëraulische overzicht.	S
	Controle van de onderdruk en de filterefficiëntie, alsook correctieve maatregelen, vervanging van de filters, middelen om het behoud van de onderdruk doorlopend te garanderen.	S
2.3.9 Procedure voor het betreden van de zone		S
2.3.10 Procedure voor het verlaten van de zone		S
2.3.11 Metingen	Monsternemingsstrategie (werkwijzen, plaatsen, frequentie, ...), controles.	S
2.3.12 Maatregelen bij overschrijding van één tiende van de grenswaarde	Beschrijving van de correctieve maatregelen.	S
2.3.13 Visuele inspectie	Omstandigheden, controles, ...	S
2.3.14 Vrijgavemetingen	Omstandigheden, controles, ...	S
2.3.15 Verwijdering van de luchtdichte afsluiting		S
2.3.16 PBM	Beschrijving van de PBM en onderhoudsprocedures.	S
2.3.16.1 Ademhalingstoestellen	Eigenschappen van de ademhalingstoestellen.	S
	Beoordelingsrapport van de ademhalingstoestellen, met het advies van de preventieadviseur-arbeidsarts.	S
	Gebruiksprocedure (waaronder fit tests en fit checks) met visum van de preventieadviseur-arbeidsarts	S
	Onderhoudsprocedure met advies van het Comité en met visum van de preventieadviseur-arbeidsarts, controles.	S
	Procedure voor periodieke controle met advies van het Comité en het visum van de preventieadviseur-arbeidsarts, controles.	S
2.3.17 Werkmethode	Beschrijving van de algemene werkmethode.	S
2.3.18 Algemene procedure voor de ontsmetting en de verwijdering van de uitrusting	Ontsmetting en verwijdering van het afval uit de zone. Ontsmetting van het materiaal en de uitrusting in zone. Ontsmetting van het materiaal en de uitrusting bij onderhoud en herstelling in het bedrijf.	S

DOCUMENTEN / PROCEDURES / INSTRUCTIES	SPECIFICATIES / INHOUD	S⁽¹⁾/ C⁽²⁾
2.3.19 Werfregister	Beschrijving van de inhoud van het register, de bewaarmodaliteiten, de opvolging en de controle.	S
2.3.20 Organisatie van de arbeidstijd	Beschrijving van de maatregelen i.v.m. de organisatie van de arbeidstijd, met name in functie van de fysieke belasting, schriftelijk advies van de preventieadviseur-arbeidsarts, controles.	S
2.3.21 Afval	Beschrijving van de werkwijzen voor de verpakking, de tijdelijke opslag en de verwijdering van het afval.	S
2.3.22 Noodprocedures	Beschrijving van de noodprocedures op de werf, o.a. afmetingen van de noodtoegangen, eerste hulp, beschermingsmiddelen voor hulpverleners, maatregelen om te verhinderen of te beperken dat hulpverleners en hun uitrusting besmet worden, enz...	S
2.3.23 Toegangsprocedure voor bezoekers in de hermetisch afgesloten zone	Beschrijving van de manier waarop de bezoekers geïnformeerd worden en waarop PBM ter beschikking worden gesteld.	S
2.3.24 Controle op de afwezigheid van het asbestrisico bij het beëindigen van de activiteiten.	Verantwoordelijkheden, werkwijzen en beschrijving van de te verrichten controles.	S
2.3.25 Risicoanalyse (specifiek)	Voor elke specifieke werksituatie (werf) wordt een rapport opgesteld volgens de in het document bedoeld in punt 1.4 beschreven methode. De analyse betreft alle fasen van de werf, inbegrepen de voorbereiding.	C

DOCUMENTEN / PROCEDURES / INSTRUCTIES	SPECIFICATIES / INHOUD	S ⁽¹⁾ / C ⁽²⁾
2.3.26 Werkplan (specifiek)	<p>Het werkplan, dat telkens aan de specifieke omstandigheden van de werf in kwestie moet worden aangepast, omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de aard, opeenvolging, duur van de activiteiten; - een schema van de lokalisatie van de ABM⁽³⁾ en van de CBM; - de collectieve bescherming (*) <ul style="list-style-type: none"> Afsluiting, Verwijdering of verpakking van het materiaal, Uitschakeling elektriciteitsnet, Inkomsluit, Materiaalsluit, Test luchtdichtheid, Onderdruk en verversing van de lucht, Procedure voor het betreden van de werkzone, Procedure voor het verlaten van de werkzone, Metingen, Te nemen maatregelen bij overschrijding van één tiende van de grenswaarde, Verwijdering; - de voorafgaande schriftelijke verantwoording voor het eventueel niet naleven van de reglementaire vereisten, met name: <ul style="list-style-type: none"> - de afsluiting van de zone met een dubbele laag; - het uitschakelen van het elektriciteitsnet; - de luchtverversingssnelheid; <p>wegens gegronde technische of veiligheidsredenen die berusten op concrete, bewezen elementen, evenals de beschrijving van de preventiemaatregelen die dientengevolge genomen zullen worden.</p> - de PBM (*); - de CBM (*); - de werkmethode en de instructies voor de werknemers, aangepast aan de specifieke situatie van de werf en betrekking hebbende op alle fasen van de uitvoering van de werken; - de specifieke noodmaatregelen voor de welbepaalde situatie; - de procedure om bij het einde van de werkzaamheden aan te tonen dat er geen asbestrisico meer aanwezig is (*). <p><i>(*) Er kan worden gerefereerd naar procedures of overeenkomstige instructies indien de kopieën daarvan op de werf ter beschikking zijn. Elke wijziging aan de procedures moet worden gemotiveerd en omschreven</i></p>	C

DOCUMENTEN / PROCEDURES / INSTRUCTIES	SPECIFICATIES / INHOUD	S ⁽¹⁾ / C ⁽²⁾
2.3.27 Werfregister (specifiek)	<p>Het werfregister bevat de volgende rubrieken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de identiteit van de persoon belast met de leiding van de werkzaamheden op de bouwplaats; - een afschrift van de formulieren voor de gezondheidsbeoordeling van alle werknemers die betrokken zijn bij de sloop of verwijdering van asbest of asbesthoudende materialen; - de vaststellingen gemaakt tijdens de rooktest; - de bijzondere maatregelen die door de ambtenaar belast met het toezicht worden opgelegd of toegelaten, rekening houdend met de technische kenmerken van de bouwplaats of het uit te voeren werk en met de aard van het risico voor de werknemers; - de verslagen van de metingen; - het verslag van de incidenten die zich tijdens de werkzaamheden hebben voorgedaan en die een besmetting van de inkomsluizen of aangrenzende zones of een blootstelling van de werknemers hebben veroorzaakt; - de overschrijdingen van één tiende van de grenswaarde en van de grenswaarde uitgedrukt als bovengrens van het betrouwbaarheidsinterval en de maatregelen die werden genomen; - de dagelijkse vermelding van de naam van de werknemers die op de bouwplaats aanwezig zijn, alsook van het beginuur en het einduur van hun dagtaken en van de aard van de uitgevoerde activiteit; - de namen van de bezoekers en hun functie; - eventuele opmerkingen van de met het toezicht belaste ambtenaren. 	C

⁽¹⁾ S: wil zeggen dat de documenten op de hoofdzetel van het bedrijf of bij zijn procuratiehouder of vertegenwoordiger in België beschikbaar moeten zijn.

⁽²⁾ C: wil zeggen dat de documenten op de werf in kwestie beschikbaar moeten zijn en daarna bewaard worden op S⁽¹⁾ gedurende een periode van minimum 3 jaar.

⁽³⁾ ABM: asbest bevattend materialen

⁽⁴⁾ Methode van de couveuse-zak: methode om asbest en ABM⁽³⁾ te verwijderen, beschreven in boek VI, titel 3, hoofdstuk X, afdeling 4.

⁽⁵⁾ Methode van de hermetisch afgesloten zone: methode om asbest en ABM⁽³⁾ te verwijderen, beschreven in boek VI, titel 3, hoofdstuk X, afdeling 5.

BIJLAGE VI.4-3

Niet-limitatieve lijst van soorten asbesthoudende materialen en hun toepassingen, zoals bedoeld in art. VI.4-19, 2°

Asbesthoudende materialen:

- Asbestcementen golfplaat
- Asbestcementen daklei
- Asbestcementen plaat
- Asbestcementen buis
- Asbestkarton (waarbij het asbest gefixeerd is)
- Asbesthoudend geweven materiaal
- Andere (door aanvrager te specificeren)

Toepassingen:

- Dakbedekking, dakbeslag, gevelplaat, rioolbuis, waterleidingbuis, schoorsteen, ventilatiepijp, brandwerende koorden in kachels, ketels en rookgaskanalen, andere (door aanvrager te specificeren)